

συνταγματάσχηδες ή μιὰ μεροληψία από κατώτερους αξιωματικούς,, όλοι θά χερσοκροτούσανε και θνά λέγανε :

—Οί άνθρωποι πάνε να έξασκήσουν τὸ ἐπάγγελμά τους!

Μὰ ἐγὼ ὁ γιωχὸς οἰκογενειάρχης ; Ἐγὼ ὁ βιο-

παισιότης; Ἐγὼ ὁ εἰρηνὸς γίος, ὁ δευτερογενὴς ἄνθρωπος, ποὺ οὔτε κόττα ἔφαξα ποτέ μου, πὼς θὲς νὰ ἐνθουσιαστῶ με πολέμου; και νὰ ζητωκραυγάσω γιά...;

Κλάψε με, Νουμά μου, κλάψε με... .

Διὰς σου ΠΑΛΙΟΤΟΜΑΡΟΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΘΑ

Στὴν προχθεσινὴ συγκέντρωση τοῦ «Σύνδεσμου τῶν Ἑλληνίδων ἐπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς Γυναικός» ὁ κ. Γ. Μαριδάκης ἀσχολήθηκε με τὸ θέμα τοῦ ἑνὸς ἄνδρου τοῦ γενικοῦ προγράμματος τοῦ Σ. Ε. Α. Γ., τὴν ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας και τῆς ἐξ αἰτίας τῆς ὑποχρέωσης τοῦ πατέρα ἀπέναντι μητέρας και παιδιοῦ.

Ἀὐτὸ φαντάζομαι νὰ ἑπάρχει ἄνθρωπος διανοούμενος, ποὺ νὰ μὴ συλλογίστηκε, λίγο ἢ ποὺ, τὴ θέση τῶν νόθων παιδιοῦ ποὺ μέσα στὴν κοινωνία, ποὺ πολιτισμένη θέλει νὰ λέγεται, ἀποτελοῦν σίγμα ζωντανῶν στὸν πολιτισμὸ τῆς, με τὴν ξεχωριστὴ καταδικωμένη κοινωνία, ποὺ σχηματίζοντε ἀ' δουχευμένα αὐτὰ πλάσματα.

Σήμερα, ποὺ κάθε τοῖχος φυλακῆς ζητᾶτε νὰ σωρασιαστῆ, ποὺ κάθε ἀλυσίδα πρόληψης γυροῦμε νὰ σπάσει, με ἀλλιώτικο μάτι βλέπουμε τὴ θέση τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐρωτεύονται χωρὶς τὴ συγκρατήσεσι τοῦ γαμοῦ νόμου, και μ' ἀλλιώτικο μάτι πρέπει νὰ δοῦμε τὰ παιδιὰ ποὺ οἱ τέτοιοι ἐλεύθεροι γάμοι παρουσιάζοντε. Κι ἂν γιὰ πολλοὺς σημερινὸς κοινωνικοὺς λόγους πρέπει νὰ ἀνεχόμεστε ἀκόμα μερικὰ δευὰ και νὰ κρίνουμε οὐ σ' ἄλλα τὴν ἐλεύθερη ἐνωσι θνὸ ἀνθρώπων ποὺ, ξαίροντας τὴ σκληρότητα τῶν νόμων και τὶς σημερινὲς συνθήκες τῆς ζωῆς, ἐνεργοῦν ἐνάντια τοῖς, πὼς γίνεται με τὴν ἴδια λογική νὰ κοῖνομε νὸ ἀνεύθενο παιδί, ποὺ βρισκεται ἄξια νὰ μέσα στὸν κόσο χωρὶς γοῦεις, ντροπισωμένο γιὰ τὴ γέννησή του, παραμερισμένο ἀπὸ ὅλους ; Και τί πρέπει νὰ περιμένουμε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ποὺ, ἀντὶς ἀγάπη, τὸν προσηδέγεται στὴ ζωὴ ἢ ἐγκαταλείπει, ἢ ἀποστραφῆ, ἢ καταδικῆ τῆς κοινωνίας; Και πὼς νὰ μὴ λουᾶξει στὴν καρδιά τοῦ ἄδικα σιγματομένου παιδιοῦ κάθε κακὴ ὀσμὴ, πὼς νὰ μὴν ἐνπνύσει σιγνὰ μέσα του μῖσος ποὺ εἶναι ἔτοιμο νὰ καλιώσει ὀλάχεση τὴν ἀνθρωπότητα γιὰ νὰ τὴν πρίξει; Πέσα ἀπ' αὐτὰ τὰ νόθα παιδιὰ θὰ μᾶς ἔδιναν καλοὺς πολίτες, ἴσως κ' ἐξαιρετικὰ τῆς κοινωνίας πολιτισμοῦ, ἂν ἡ ἴδια ἢ κοινωνία τοὺς φερρόντανε ὄχι σὰ μητροιά, ἀλλὰ σὰ μάνα, δείχνοντας φιλοστοργία ποὺ θὴν τὰ δεχότανε στὴ γέννησή τοῦς, γιὰ νὰ τοὺς εἰτοιμάσει πὴ ζωῆ, τουλάχιστο ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὴν ἄδικη ντροπὴ και τὴν καταδικῆ ;

Ὁ Σ.Ε.Α.Γ. νιώθοντας τὸ ἄδικο αὐτὸ ποὺ γίνεται και στὴν Ἑλλάδα, θέλησε νὰ ἐργαστῆ γιὰ νὰ τὸ διορθώσει. Πένοι εἶχε ποικαλέσει συζήτηση ἀπὸ εἰδικὸς ἐπιστήμονες γιὰ νὰ φωτιστῆ ὁ ἴδιος σὸ τί θὰ εἶταν ὀρθοτὸ νὰ γίνει και σὶν τόπο μας, ποὺ

νὰ μπορεῖ, με τὶς τωρινὲς κοινωνικὲς συνθήκες και ἀντίληψες, νὰ πραγματοποιηθεῖ. Κ' ἐπειτα ἀπὸ τὴ συζήτηση, ὁ Σύνδεσμος, ἀποκροσταλλόνοντας τὶ συμπειράσματα, παρακάλεσε τὸν κ. Μαριδάκη νὰναλάθει νὰ ἐπεξεργαστῆ προσχέδιο νόμου ποὺ θὰ τὸν νιοθετοῦσε ὁ Σύνδεσμος και θὰ τὸν ἐπέβαλε στὴ Βουλὴ και θὰ ζητοῦσε γὰ ψηφιστῆ. Αὐτὸ τὸ προσχέδιο νόμου ἀνάπτυξε τὴν περασμένη Δευτέρα ὁ κ. Μαριδάκης, μωροστὸ σ' ἕνα πεκνὸ και φωτισμένο ἀκροαστήριο.

Πρὶν τὸ ἐκθέσει, ἔκανε ἐπισκόπηση τῶν νομοθεσιῶν τῶν διωχέρον Κρατῶν, ἀνωροτικὰ με τὸ θέμα του. Μᾶς εἶπε πὼς σὶν 180 αἰὼνα ἐπιτάχτηκε στὴ Γαλλία ἢ ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας, ὁπότε, ὄστερα ἀπὸ τὴν ἀπόδειξή τῆς, ἢ ἐγκαταλειμμένη ἄδικα μητέρα ἔχειρε τὰ ἴδια δικαιώματα γυναικὺς ποὺ διαζεύχτηκε ἀπὸ ὑπαιτιότητα τοῦ ἀντροῦς.

Στὸ 19ο δὺως αἰὼνα ἢ ἀναζήτηση αὐτὴ ἀναγορεύτηκε σὲ ὄλη τὴν Ἑυρώπη γιὰ λόγους πολλοὺς, ὄπως τὸ δυσκολοαπόδειχτο τῆς πατρῴτητας, τὸ κοινωνικὸ σκάνταλο ἢ ἢ ἴδου τῆς ἐκποστήριξης ποὺ νόμιμο γάμου με τὸ μέσο τῆς τιμωρίας τῆς γυναικὺς ποὺ ἐλεύθερα παραδίνεται σὶν ἄντρο. Κατὰ τῆς ἀπαγόρευσης κηρύχτηκε ὁ συντάχτης τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικα, Χοῦμπερ, σιηρίζοντας τὴ γνώμη του σὶν προῖπάθεση σύμβουσις μεταξὺ τοῦ ἀντρο και τῆς γυναικὺς.

Νεώτερες νομοθεσίες, ὄπως ἢ Νορβηγικὴ, ἢ Γερμανικὴ, ἢ Ἑλβετικὴ, ἢ Γαλλικὴ, ἐπιτρέπον τὴν ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας, βοηθόνοντας τὴ μητέρα, προσιατεῦοντας τὸ νόθο παιδί ποὺ, μετὰ τὴν ἀπόδειξη, ἀποχτᾶ τὸ δικαίωμα τῆς διατροφῆς του ἀπὸ τὸ κλοπαχτὴ πατέρα, ἢ τὴν ἐξίσωσή του με τὸ νόμιμο παιδί, σύμφωνα με τὶς εἰδικὲς κάθε γοῦα περιπτώσεις και τὴν εἰδικὴ κάθε Κράτους νομοθεσία.

Μόνο στὴν Ἑλλάδα ἔβεινε πῶσο τὸ σημαντικὸ τοῦτο ζήτημα, και γι' αὐτὸ ὁ κ. Μαριδάκης, ἐγκαιριάζοντας τὴ συζήτηση τοῦ θέματος, ἔκανε τὴν εἰσγωγὴ του, προτεινόνοντας τὸ προσχέδιο νόμου γιὰ τὴν προσιασία τῆς μητέρας και τοῦ νόθου παιδιοῦ, σὶν ἄσθη τοῦ ὁποῖου, ὄπως σινοπτικὰ ἀναφέρω, ἀναλόγως με τὶς περιπτώσεις, σύμφωνα με τὶς ὁποῖες γεννήθηκε τὸ παιδί, ἀπαγωγή λόγου γάρη, ὄπτερεση γάμου, παρεδικῆ ἢ παρατεταμένη σχέση τῶν γοῦων, και ἄλλα, δίνεται στὴ μητέρα δικαίωμα ἀγωγῆς και τὸν πατέρα, ἀπαίτηση διατροφῆς τῆς, ἀκόμα και ἀπαίτηση χρηματικῆς ἀποζημίωσης, ὄπτερεση ἀναγνώρισης τοῦ παιδιοῦ ὄς γνήσιου, διατροφῆ και ἐκπαίδευσή του, κληρονομικὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ ἀπέναντι τοῦ πατέρα.

Μετὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ παιδιοῦ, ὄς γνήσιου, ὁπότε, ἀρχίζει ἢ ἐνάσκηση τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, μπορεῖ τὸ δικαστήριο, ἂν ἢ ἐξουσία αὐτὴ ἀποδειχτε-

ται βλαβερή για το παιδί, γὰ τὴν ἀπορρίπτει, βά-
ζοντας το σὲ ἐπιτροπεία.

Τὴν πρόταση τοῦ κ. Μαρ. ἀκολούθησε διαλογικὴ
συζήτηση μεταξὺ τοιμομάδων, οἱ ὅποιοι κατέληξαν στὴ
γνώμη τῆς εὐρύτερης συζήτησης τοῦ προσχέδιου σὲ
συνεδρίαση εἰδικῆ γιὰ τοῦτο.

Ἡ ἐντύπωση ὅλων τοῦ ἀκροατήριου εἶταν πὼς ὁ
Σ. Β. Α. Γ. φαίρει γὰ θοῖσκει τὸν καταλληλότερο
τρόπο γιὰ τὸ ξετίλημα καὶ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ
φωτισμένου καὶ υἱοσπαστικοῦ προγράμματός του.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΜΑΛΛΑΜΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

**Πάνος Δ. Ταγκόπουλος: «Δυρικά» (ἐκδόση Ἀ-
θηναϊκοῦ Βιβλιοπωλείου). — Α. Ἄσκη :
«Νύχτες». — Θρ. Καστανάκη: «Οἱ Ἐρη-
μιές τοῦ Ἡλιόχαρου». — Δόγγου: «Δάφνης
καὶ Χλόη». — Θρ. Σταύρου: «Δρόμοι καὶ
Μονοπάτια.**

— Ἀπὸ τοὺς νέους ποιητὲς ὁ κ. Πάνος Ταγκό-
πουλος, ἀναμὴ ἴβουλα ἔχει κἀτὶ τὸ ξεχωριστό. Ἡ ποι-
ησὴ του κλείνει μὴ δόξα καὶ τὸ τραγοῦδι του
βγαίνει ἀπὸ μὴ ἀληθινὰ νεανικὴ ὁρμὴ καὶ ζωτάνια.
Εἶναι τὸ κριτικότερο χαρακτηριστικὸν ποὺ χιπᾶ
στὰ μάτια καὶ τοῦ πὺ ἐπιπόλιον ἀναγνώστη. Προ-
τέρημα — γιατί ἐγὼ τὸ βρίζω ἔτσι, — ποὺ ἀπὸ
τὴν πρώτη ποιητικὴ συλλογὴ του, τὴς «Λοσοσταλί-
δες» (1916), ξεχώριζε ἐμφαντικά.

Ὁ ποιητὴς τῶν «Δυρικών», ποτισμένος μὲ τὴ
Νοηματικὴ ἰδεολογία, ἀναδραμεμένος μέσα στὸ ζων-
τανότερο περιβάλλον ποὺ ἔχει ἰδὲ τὴ τελευταία
εἰκοσι χρόνια ἡ Νεοελληνικὴ σκέψη, φέρνει βαθεῖα
καὶ συνειδητὰ τὴν ἐπιρροὴ τῶν γέρον του. Καὶ σ' αὐ-
τὸ πρέπει γὰ σταμψίσουμε κάπως: Ἀγάπη σὲ κάθε
ζωτανό, δοξαστὴ τῆς ἀλήθειας πρὸ παντός, καὶ
στὴν ἐκδήλωσιν καὶ στὴν ἐμπνευσί. Ὁ νέος ποιητὴς,
μακριὰ ἀπὸ κάθε ὑποκίτο καὶ νομιστικὸ μυστικι-
σμός, μακριὰ ἀπὸ κάθε ξεζητημένο, μαϊμουδιτικὸ
ψευτοκλασικισμὸ, ἔξω ἀπὸ τὴ γελοία ἐπίδειξι ποιη-
τικῶ ἀριστοκρατισμοῦ, ἀγίγει τὴν ψυχὴ του γὰ ξε-
χωθεῖ εἰλικρινὰ σ' ὅτι ποὺ σφαιρεῖ. Εἶναι ὁ πὺ
σπονδαῖος ἔπιπνος γιὰ τὸν ποιητὴ, ἔπιπμος ποὺ δὲ
διστάζω καθόλου γὰ τὸν γάνω γιὰ τὸν κ. Π. Ταγκό-
πουλο. Κι ἂν ἡ ποίησὴ του δὲν ξεχνόταν μὲ μὴ Πα-
λαμικὴ γενικότητα, κι ἂν τὸ τραγοῦδι του δὲν ἄγγι-
ζε κάποιες ἐσώτερες, λεπτεῖς, διάφανες ψυχικὲς σφί-
κνήσεις, κι ἂν ἡ σκέψη του δὲν ἀγκάλλιαζε κάποια
βαθέτερα προβλήματα, ὅμως θάγτανε ἡ εἰλικρινεία
αὐτὴ γὰ τοῦ δώσει τὴ θέσιν ποὺ τοῦ ἀξίζει, καὶ γὰ
κάνει κάθε δίκαιον ἀντικειμενικὸν κριτικὸν προσεχτικὸν γὰ
στάματῆσι μὴ προστὰ στὸ ταλέντο τοῦ νέου ποιητῆ.

Ἔτσι καθαρὰ πὺ ξεχωρίζονται τὰ χαρακτηρι-
στικὰ τῆς ποίησὴς του: Εἰλικρινεία στὴν ἐμπνευσί,
ἀποδομένη μὲ μὴν ἀληθινὴ νεανικὴ ὁρμὴ. Καὶ τὰ
δύο ἀναμφίβουλα ποὺς λυρικὸς ποιητὴς ἀπὸ τὰ πὺ
ἀξιοζήλευτα. Μὲ τέτοια χαρακτηριστικὰ προικισμένος ὁ
ποιητὴς τῶν «Δοσοσταλίδων» δὲν εἶναι περιεργὸ
πὼς ξεχωρίζει. Ἔχει ἀσφαλῶς τὸ καλύτερον ὄλιον
γιὰ γὰ χέισιν ἕνα ποιητικὸν παλάτι ἀπὸ τὰ στερεότερα
καὶ τὰ διαλεχτικότερα. Ὅταν ὑπερβολὴ ἂν λέγαμε
πὼς ἴδωμε κίβλας, Ἀκόμα τοῦ λείπει τὸ μεγαλό-

πνοο τραγοῦδι. Ὡς τώρα δὲ μὴς ἔχει δώσει παρὰ
προσωπῆματα γιὰ τὸ μέλλον, καὶ ἡ μοῖσα του δὲν
ἔχει ἐξαντλήσει τὸ μέτρο τῆς δυναμικότητάς τῆς. Γι'
αὐτὸ καὶ τὰ «Δυρικά» του, ὅπως καὶ οἱ «Δοσοσταλί-
δες» του, δὲν πρέπει γὰ χωθεῖν παρὰ ὡς ἄρχὴ ἐνὸς
δρόμου, ποὺ ὅλα τὰ σημάδια μὴς δείχνουν πὼς θά-
ναι λαμπρός.

Μεταξὺ τῶν δύο συλλογῶν του αὐτῶν, ἡ διαγορὴ
μικρὴ. Μποροῦσαν θαυμάσια γατοτελέσων ἕνα τό-
μο, γιατί καὶ ἡ εσοπερικότητά τους εἶναι ἡ ἴδια. Γι-
ναίκα καὶ Φύση εἶναι ἡ κοινὴ μεγάλη πηγὴ καὶ γιὰ
τὰ δύο ἔργα. Μὴ τις σφαικνήσεις ποὺ παίρνει — σφαι-
κνήσεις ποὺ γαίνεται πὼς τις κίβει βαθεῖα — τις
ἀγίγει γὰ ξεχνόθνε μὲ τὴν εἰλικρινεία τῆς ἐντίπω-
σὴς τους. Μόνον ποὺ στὰ «Δυρικά» κάποτε θέλει πὺ
ἐπιτηδεμένα γὰ τις παραστήσει. Μὴ εὐτυχῶς αὐτὸ
εἶναι ὁ ἐλάχιστος μέρος.

Στὴ Φύση ὁ κ. Π. Ταγκόπουλος ἔχει μὴ ἰδιαίτε-
ρη ἀγάπη. Στὰ τραγοῦδια του περιέχει μὴ πρὸ γι-
στολατικὴ. Φαίρει γὰ ζωγραφίζει μὲ γνήσιο χροῖμα
καὶ τις πὺ λεπτεῖς ἀπόχρωσες τῆς Ἀπικῆς γῆς.
Δείχνει πὼς ἔζησε ποὺ κοπιὰ στὴ Φύση καὶ τὴν ἀ-
γάπησε καὶ τὴν ἐνίσωσε στὴς στιγμὲς ὅλων τῶν ἐκ-
δηλώσεων. Τὸ χροῖμα του ἀλλάθη το καὶ γίνο. Λέγει
ἀπὸ τοὺς νέους ἔχοντε τὸ χάρισμα αὐτό. Ὅς περισσό-
τεροι φαίροντε τὴ Φύση καὶ κἀνοιντε τις παραβολὲς
τους μὲ γαιθμένα τῆς, καθισμένοι στὸ γοργεῖο τους.

Ἡ γυναίκα μέσα στὰ «Κόκκινα Κρῆνα» — μέρος
τῶν «Δυρικών» — μένει ὅπως γαίνεται σὲ κάθε
νέο. Ἀν παθαίνει καμὴ ἐξιδανίκερη, γιατί ποῖτα
οὐδὲν ἀνθρώπο μὲ τὴν ἴδον ποὺ σκορπᾶ μὴ στὴν
ἀίστησιν τὴ Λιουσιακὴ. Ὡς τόσο ὁ πνευματικὸς ἄν-
τρας ὁ ὅλα ζητᾶει γὰ θάλει κἀτὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ του,
καὶ στὴς στιγμὲς τοῦ μεγαλύτερου σφαικτοῦ μεθί-
οιοῦ:

«Κ' εἶναι γοῖς τὸ μεθίσι
στὴ δικὴ σου πηγὴ,
Τὸ τραγοῦδι μου θοῖσιν
κ' ἡ ἐμπνευσί μου γοργί!».

Μὴ ἐκεῖνο ποὺ μ' ἀρέσει ξεχωριστὰ στὸ τραγοῦδι
τοῦ κ. Π. Ταγκόπουλου, εἶναι ἡ ψυχικὴ ζωτάνια
καὶ ἡ νεανικὴ δόξα ποὺ τοῦ ἔχει ἐμφνευσμένη ὁ
ποιητὴς του. Μ' ἀνακούφισιν διαβάζω πάντα τὸ τρα-
γοῦδι του. Μοῦ δίνει τὴν ἀντίποση γορῆς ἀνθρώ-
που ζωτανοῦ, ἀληθινὰ νέου, καὶ τέτοιους ἀνθρώ-
πους πὼς τοὺς δειπνομε στὴ μακάρια χώρα μας!
Μοῦ κἀνει κάποτε σφαικτὴ ἐντίπωση ἡ προσοποιημένη
παθητικότητα καὶ μελαγχολία κάποιων καινούργιων
ποιητῶν καὶ μοῦ φέρνει ἀηδία ἡ ψευτομυστικισμὸς
καὶ ὁ φρενικὸς ὕμνος οὐδὲν πόνο τῶν ἀνθρώπων. Καὶ
εἶναι, δεστυχῶς, τὸ τελευταῖον, γαιθμένο γενικό. Κα-
μὴ δυναιτὴ πρὸς, κἀνενα ξεσπάσμα ποιητικῆς νιότης.
Καὶ ἡ ποίησὴ μας ἀκόμα τῆς νέας γενιᾶς παρουσιάζει
ἕνα φαινόμενο ἀγαπᾶ καὶ πιαδωρό. Γι' αὐτὸ μὲ
ἀνακούφισιν ἔδλεπα τὴ νιότη τοῦ κ. Π. Ταγκ. μὲ εἰ-
λικρινεία γὰ ξεχνεταί. Ἀγίγει τὴν ψυχὴ του, τὴν
ἐντίπωση του — ἐντίπωση ψυχῆς ἐνὸς νέου — γὰ
μὴ μὲ εἰλικρινεία, ἔτω τις περισσότερες φορὲς
πρὸς ζῆμα τῆς ποιητικῆς μονικῆς καὶ γλύκας, μὴς
μελωδικῆς καὶ περισσότερες φροντισμένης τεχνικὰ ἐ-
ξωτερικῆς. Κι αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ
του. Θυνοῖται ἡ τεχνικὴ καὶ ἡ μονικότητα στὴν
εἰλικρινεία τῆς πρὸς τῆς ἐμπνευσῆς. Ἀληθινὴ κα-